

۱. حدیث «مَنْ مَاتَ وَ لَمْ يَعْرِفِ اِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً» به کدام مسولیت منتظران اشاره دارد و بیانگر چه مفهومی است؟
(۵/۰ نمره)

پاسخ

به اولین مسولیت منتظر، یعنی تقویت معرفت و محبت به امام اشاره دارد شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی و از بین رفتن تردیدها
(درس ۱۳ ص ۱۶۱)

فیلم پاسخ

۲. آیه شریفه «لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسِكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ» شاید جانت را (از شدت اندوه) از دست بدهی، از اینکه (مشرکان) ایمان نمی‌آورند. بیانگر کدام یک از ابعاد رهبری پیامبر (ص) است؟ (۵/۰ نمره)

پاسخ

سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم (درس ۶ ص ۷۰)

فیلم پاسخ

۳ با توجه به آیه شریفه ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ...﴾ آیا می‌گویند که او به دروغ آن (قرآن) را به خدا نسبت داده است؟ بگو: اگر می‌توانید یک سوره همانند آن بیاورید. خداوند برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی منکران قرآن چه پیشنهادی به آنان می‌دهد؟ (۵/۵ نمره)

پاسخ

برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان پیشنهاد آوردن حتی یک سوره مانند سوره‌های قرآن را هم به آنها داده است. (درس ۴ ص ۴۲)

فیلم پاسخ

۴ حدیث «خدا یا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریدی» مربوط به کدام یک از نیازهای برتر انسان است؟ (۵/۰ نمره)

پاسخ

شناخت هدف زندگی (درس ۱ ص ۷)

فیلم پاسخ

۵ درستی یا نادرستی گزاره‌ها (ص / غ) (۵/۵ نمره)
 لازمه ماندگاری یک دین پاسخ‌گویی به همه سوال‌ها و نیازهای
 انسان‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌هاست.

ص (درس ۳ ص ۲۹)

پاسخ

فیلم پاسخ

۶ درستی یا نادرستی گزاره‌ها (ص / غ) (۵/۰ نمره)
میزان بهره‌مندی آن‌ها از ولایت معنوی به درجه ایمان و
عمل آنها بستگی دارد.

غ (درس ۵ ص ۶۰)

پاسخ

فیلم پاسخ

۷. درستی یا نادرستی گزاره‌ها (ص / غ) (۵/۵ نمره)
ورود جاهلیت به شکل جدید به زندگی اجتماعی مسلمانان
پیامد چالش تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت است.

پاسخ

ص (درس ۹ ص ۱۱۶)

فیلم پاسخ

۸. درستی یا نادرستی گزاره‌ها (ص / غ) (۵/۵ نمره)
 با گسترش سرزمین‌های اسلامی سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های
 گوناگون پدیدار شد که ائمه اطهار (ع) با تکیه بر علم خود
 درباره همه این مسائل اظهارنظر می‌کردند و مردم را از معارف
 خود بهره‌مند می‌ساختند.

غ (درس ۱۰ ص ۱۲۶)

پاسخ

فیلم پاسخ

۹. گزینه درست را مشخص کنید. (۵/۵ نمره)

آیه شریفه «ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم» بیانگر کدام یک از راه‌های تقویت اخلاص است؟

الف) توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او

ب) شناخت ارزش خود و نفروختن به بهای اندک

پاسخ

شناخت ارزش خود و نفروختن به بهای اندک (درس ۱۶ ص ۱۹۹-۱۹۸)

فیلم پاسخ

۱۰. در زمان‌های قدیم، مردی به نام حسن در یک شهر کوچک زندگی می‌کرد. او شیعه‌ای مؤمن بود، اما در آن زمان، شیعیان تحت فشار بودند. وقتی گروهی از مخالفان به شهر آمدند و از او درباره عقایدش پرسیدند. او با آرامش پاسخ داد و عقایدش را پنهان کرد تا جان و خانواده‌اش را حفظ کند. حسن یاد گرفت که در شرایط سخت، گاهی باید عقاید را در دل نگه داشت. این داستان نشان می‌دهد که چگونه می‌تواند به حفظ جان و امنیت کمک کند. این داستان به کدام اصل مبارزه با حاکمان اشاره دارد؟ نام این قاعده چیست؟ (۱ نمره)

پاسخ

انتخاب شیوه درست مبارزه - تقیه (درس ۱۱ صفحه ۱۳۶ و ۱۳۷)

فیلم پاسخ

۱۱. هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد اضافی است) (۱ نمره)

الف) حضرت علی (ع)	۱- اولین و برترین معلم قرآن
ب) پیامبر (ص)	۲- نهی از مُثله کردن کافران
ج) سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم	۳- لازمه مقام امامت
د) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت	۴- انزوای شخصیت‌های اصیل اسلامی
و) علم و عصمت کامل	

پاسخ

۱- ب پیامبر (ص) (درس ۵ ص ۵۶) ۲/۲۵-ج- سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم (درس ۶ ص ۷۰-۷۱) ۳/۲۵-و- علم و عصمت کامل (درس ۷ ص ۹۲) ۴/۲۵-د- ارائه الگوهای نامناسب (درس ۹ ص ۱۱۵)

فیلم پاسخ

۱۲. اصطلاحات زیر را تعریف کنید: (۵/۵ نمره)
تحدی:

دعوت به مبارزه طلبی قرآن تحدی نام دارد. (درس ۴ ص ۴۲)

پاسخ

فیلم پاسخ

۱۳. اصطلاحات زیر را تعریف کنید: (۵/۵ نمره)
ولایت فقیه:

پاسخ

از میان فقیهان کسی که توانایی سرپرستی و ولایت جامعه را برعهده دارد، عهده‌دار حکومت می‌شود و قوانین الهی را به اجرا درمی‌آورد، چنین فقیه‌ای را ولی فقیه می‌نامند. (درس ۱۴ ص ۱۷۴)

فیلم پاسخ

۱۴. پاسخ کوتاه دهید: (۵/۵ نمره)
لازمه ماندگاری یک پیام چیست؟

پاسخ

لازمه ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است. (درس ۲ ص ۱۹)

فیلم پاسخ

۱۵. پاسخ کوتاه دهید: (۵/۵ نمره)

آسان‌ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم چیست؟

پاسخ

آوردن سوره‌ای مشابه یکی از سوره‌های این کتاب الهی است. (درس ۴ ص ۴۳)

فیلم پاسخ

۱۶. پاسخ کوتاه دهید: (۵/۰ نمره)
شیعه به چه کسانی گفته می‌شود؟

پاسخ

مسلمانی که به فرمان خدا و پیامبر (ص) امیرالمومنین (ع) را
جانشین پیامبر می‌داند و از او پیروی می‌کند. (درس ۸ ص ۹۹)

فیلم پاسخ

۱۷. پاسخ کوتاه دهید: (۵/۰ نمره)

فایده تقیه چیست؟

پاسخ

ممانعت از شناسایی و به شهادت رساندن یاران امامان (ع) توسط
حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس (درس ۱۱ ص ۱۳۷)

فیلم پاسخ

۱۸. پاسخ کوتاه دهید: (۵/۰ نمره)

غیبت امام زمان (ع) تا چه زمانی ادامه دارد؟

پاسخ

این غیبت آن قدر ادامه می‌یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعه جهانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را داشته باشد. (درس ۱۲ ص ۱۵۰)

فیلم پاسخ

۱۹. پاسخ کوتاه دهید: (۵/۰ نمره)

کدام امر یکی از علائم پیروی از امام عصر (عج) است؟

پاسخ

تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت و بر کنار کردن حاکمان
ستمگر. (درس ۱۳ ص ۱۶۱)

فیلم پاسخ

۲۰. پاسخ کوتاه دهید: (۵/۰ نمره)

انجام کدام وظیفه از جانب مردم در مقابل رهبر سبب می‌شود هدایت جامعه به سمت انجام وظایف اسلامی برای رهبر آسان‌تر شود؟

پاسخ

مشارکت در نظارت همگانی (امر به معروف و نهی از منکر) (درس ۱۵ ص ۱۸۶)

فیلم پاسخ

۲۱. پاسخ کوتاه دهید: (۵/۰ نمره)
معاویه چگونه خلافت را تبدیل به سلطنت کرد؟

پاسخ

با بهره‌گیری از ضعف و سستی یاران امام حسن (ع) (درس ۹ ص ۱۱۹)

فیلم پاسخ

۲۲. پاسخ کوتاه دهید: (۵/۰ نمره)

علل وجود ادیان مختلف چیست؟

پاسخ

آن دسته از رهبرانی که به خاطر حفظ منافع دنیوی، (ثروت و قدرت) پیامبر جدید را انکار می‌کردند. (درس ۲ ص ۲۳)

فیلم پاسخ

۲۳. به سوالات زیر پاسخ کامل دهید: (۱ نمره)

توضیح دهید چرا پاسخی که به نیازهای برتر داده می‌شود باید کاملاً درست و قابل اعتماد باشد؟

پاسخ

زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون است.
(درس ۱ ص ۸)

۲۴. به سوالات زیر پاسخ کامل دهید: (۱ نمره)

چرا فرض سکوت قرآن و پیامبر (ص) درباره دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری بعد از رسول خدا (ص) باطل است؟

پاسخ

زیرا قرآن کریم، هدایتگر مردم در همه امور زندگی است و ممکن نیست نسبت به این دو مسئولیت مهم که به شدت در سرنوشت جامعه اسلامی تاثیرگذار است، بی‌تفاوت باشد. همچنین پیامبر اکرم (ص) آگاه‌ترین مردم نسبت به اهمیت و جایگاه این مسئولیت‌هاست و نمی‌تواند از کنار چنین مسأله مهمی با بی‌توجهی بگذرد. در حقیقت، بی‌توجهی به این مسأله بزرگ خود دلیلی بر نقص دین اسلام است و این در حالی است که دین اسلام کامل‌ترین دین الهی است. (درس ۷ ص ۸۳)

فیلم پاسخ

۲۵. به سوالات زیر پاسخ کامل دهید: (۱ نمره)

یکی از چالش‌های عصر ائمه (ع) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت است آن را توضیح دهید؟

پاسخ

پیامبر خدا (ص) حکومتش را بر پایه عدل بنا کرد و اعلام نمود که همه انسان‌ها از یک مرد و زن آفریده شده‌اند و ملاک برتری و گرامی بودن تقواست. پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا (ص) جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های با تقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص) منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت قرب و منزلت یافتند. حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس نیز، به تدریج مسیر حکومت را عوض کردند و برای خود و اطایانشان کاخ‌های بزرگ و مجلل ساختند و خزائن خود را از جواهرات انباشته کردند. (درس ۹ ص ۱۱۶)

فیلم پاسخ

۲۶. به سوالات زیر پاسخ کامل دهید: (۱ نمره)

اقدامات امام حسن عسکری (ع) در رابطه با امام زمان (ع) کدامند؟

پاسخ

امام حسن عسکری (ع) در این مدت، ایشان را از گزند حاکمان عباسی که تصمیم بر قتل وی داشتند، حفظ نمود و با آنکه در محاصره نیروها و جاسوسان حاکمان بود، ایشان را به بعضی از یاران نزدیک و مورد اعتماد خود نشان داد و به عنوان امام بعد از خود معرفی می‌کرد. (درس ۱۲ ص ۱۴۹)

فیلم پاسخ

۲۷. به سوالات زیر پاسخ کامل دهید: (۱ نمره)

راه‌های شناخت مرجع تقلید کدامند؟

پاسخ

- ۱- از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتواند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهد، پرسیم (درس ۱۴ ص ۱۷۳-۱۷۴)
- ۲- یکی از فقها، در میان اهل علم چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است.

فیلم پاسخ

۲۸. به سوالات زیر پاسخ کامل دهید: (۱ نمره)
از دیدگاه امام علی (ع) چرا هرگز نباید نیکوکار و بدکار در
نظر حاکم یکسان باشند؟

پاسخ

زیرا در این صورت، نیکوکاران به کار خیر، بی‌ رغبت و بدکاران به
کار بد، تشویق می‌شوند. (درس ۱۵ ص ۱۸۹)

فیلم پاسخ

۲۹. به سوالات زیر پاسخ کامل دهید: (۱ نمره)
تمایلات عالی و برتر انسان را با ذکر مثال توضیح دهید.

پاسخ

تمایلات عالی و برتر، مانند تمایل به دانایی، عدالت، شجاعت و حیا... مربوط به روح الهی و معنوی انسان هستند. ما با رسیدن به این تمایلات احساس موفقیت و کمال می‌کنیم و لذت می‌بریم. (درس ۱۶ ص ۲۰۱۹)

فیلم پاسخ

۳۰. به سوالات زیر پاسخ کامل دهید: (۱ نمره)

انتخاب ولی فقیه چه تفاوتی با انتخاب مرجع تقلید دارد؟
توضیح دهید.

پاسخ

از آنجا که ولی فقیه بیان کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است. انتخاب وی نمی‌تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد، یعنی نمی‌شود که هر کس به طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند، زیرا اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان‌پذیر است. در غیر این صورت (درس ۱۴ ص ۱۷۵)

فیلم پاسخ

